

KERESZTÉNY MAGVETŐ

LII. évfolyam.

Május—Junius

3. füzet.

Fekete Gábor.

1845—1917.

Amitől már hónapok óta aggódtunk, ma bekövetkezett. Fekete Gábor főgondnokunk néhány hónapi betegség után jun. 18-án 72 éves korában meghalt.

Az az idő, melyben Fekete Gábor a közpályára lép, az új Magyarország megalapozásának kora. Az ország alkotmányos kereteit visszakapja. A nemzeti gondolatnak majdnem két évtizedes kényszerű szunyadása után a nemzet öntudatra, az élet, a munka tudatára ébred. A közélet minden mezején temérdek tennivaló vár a munkásokra, hogy új barázdákat szántsanak a régi ugaron. A jeles képzettségű fiatal jogász faját jellemző szerénységgel, de ugyanolyan munkakedvvel és kitartó buzgósággal indul pályáján. És rövid idő alatt Marosvásárhely jogászi köreiben meg van alapítva hire, tekintélye. Amihez kezd, abba beleönti elméje fényes ragyogását, ítélete éles szempontjait, impulsiv valója egész lelkesedését. Részt vesz az egyházközség s később az egyházkör életében is, kezdetben mint egyháza ügyein, vallása igazságain egész lélekkel csüngő érdeklődő, majd mint vezető körű gondnok. A marosi kör lelkes és öntudatos egyházi élete felkeltésében Kelemen Albert esperes értékes működése mellett neki jelentékeny rész jut.

Ám a kis kör nemsokára szűknek bizonyul fényes tehetségei foglalkoztatására. A marosvásárhelyi törvényszék éléről a kolozsvári kir. tábla elnöki székébe kerül. *Palma sub pondere crescit.*

Fekete Gábor a fényes állásnak nem dicsőségét és ragyogását élvezi, hanem a kiszélesedett munkamező látása emeli lelkét, gyarapítja szelleme gazdag tárházát, a munka valósággal célozza erejét. Minél több és nehezebb a munka, amely reá vár, annál nagyobb a munkakedve, fényesebb az elméje, rugalmasabb a

szelleme és melegítőbb nemes humanizmusa. Jogi működését hivatott toll fogja e lapok hasábjain jellemezni. Mi boldogok vagyunk, hogy tanui lettünk annak a lelkes és magával ragadó hevületnek, mellyel az igaznak ismert ügyet szolgálta, annak a finoman különböztető elmének, mellyel a legfogósabb és bonyolódottabb kérdéseket elemezte, a szellemi éberség ama soha nem szunyadó elevenségének, mellyel az egyházi élet különböző jelenségeit ellenőrizte s az erkölcsi erő és bátorság ama megnyilatkozásának, mellyel bármely kényes ügyben önmagához hiven és következetesen állást foglalt. Egész lelke szeretetével csüngött székely fáján, melynek minden jelességével megáldotta a Gondviselés. Szavaiból, magával ragadó, egész valóját megrezegetető beszédeiből az igazság mellett a szeretetnek ez a lelke szólt. Ezért csüngött áhitattal ajakán az egyházi gyűlésekre összegyűlekezett hallgatósága. És ezért az a példátlan egyhangúság, mellyel a csókfalvi zsinat főgondnokká választotta.

Elérte tehát azt a legmagasabb polcot, melyet történelmi hagyományaink eddig túlnyomólag csak a születés előjogán juttattak jeleseinknek. A pályának ez a delelője másoknál a munkától való megpihenést, a dicsőség árnyékában való nyugalmas szemlélődő, reprezentáló életet jelenti. Fekete Gábornál ez az állás újabb, szélesebb munkakör mellett szellemi tehetségei újabb acélos nekilendülését, erői felajzását jelentette: nem a babérokon való nyugalmat, hanem kielégíthetetlen munkakedvének újabb mezején újabb tevékenységet. Az állás fényéből, a reprezentálás külsőségeiből született szerénysége nem kér részt: de ahol szolgálatról van szó, ahol munkát kíván a köz, ott találjuk mindig az ő tisztelt alakját, nemcsak a vezetők, hanem a munkások sorában. Akár a város törvényhatóságában, akár az Emke gyűlésein, akár az egyházi tanácsban hallatja szavát, egy érintetlen tiszta jellemű, székely-magyar fajáért élő-haló, azért munkáló nemes alak, kivel együtt munkálni öröm volt, kitől suggestív hatásokat befogadni szellemi gyarapodást és lelki nemesbedést jelentett.

Az „Énekek éneké“-ről.

Irta: **Dr. Kis Elek.**

A bibliának a szokásos és általában ismert hármás felosztásában¹ az Énekek-éneke a harmadik csoportban foglal helyet; tehát sem a törvényhez, sem a prófétákhoz nem tartozik, hanem a vegyes tartalmú iratok közt fordul elő.

Továbbá azon öt „Megilloth“ („tekercs) egyike, melyeket a zsinagógákban nevezetes ünnepek alkalmával fel szoktak nyilvánosan olvasni. Így az Énekek-énekét épen a zsidó húsvétkor, Rúthot pünkösztkor, a Síralmakat Jeruzsálem elpusztítása napján (Ab 7-én), Prédikátort (Qohéleth) a sátoros ünnepek alkalmával, Esztert pedig a „Purim“² ünnepén olvasták fel.

A Káldi-féle fordításban az 559-ik oldalon olvassuk: „Canticum Canticorum, azaz: Salamon Énekek éneke. Ez az ének a Zsidóknál Sir-Hasirim, az-az Énekeknek Éneke: mintha mondanád: minden Énekek, és versek között leg-szebb, leggyönyörűsegebb Ének: melly Lelki értelemben, foglallya magában Krisztusnak az Anyaszentegyházhoz, mint Jegyesséhez; és viszontag az Anyaszentegyháznak a' Krisztushoz való meg-magyarázhatatlan szerelmét.

Szent Jeronimus erről a könyvről azt írja, hogy a' régi zsidóknál nem volt szabad ezt senkinek olvasni, idejének harmintz esztendeje előtt.“

A Károli féle fordításban csak ez áll: „Krisztus Jegyese kívánsága, állapotja, szépsége“. Azonban ennyiből is világos, hogy itt is az az alapfelfogás, ami közvetlenül a Vulgatán keresztül az előbb említettbe átment: Krisztus és az Egyház szerelmének allegoriája. Tehát mindkét esetben már is bizonyos fajta értékeléssel,

¹ A sorrendet I. és V. ö. a héber nyelvű nyomt. bibliáéval. A hármás felosztásra vonatkozólag V. ö. Debr. Lelk. Tár. XIII. K. I. sz. (1916) V. I. Dr. Varga Zsigmond cikkében (törvény, próféták, „iratok“.)

² V. ö. e szokást a nálunk szokásban lévő nagypénteki passio-énekekkel s V. ö. a purim-nak Eszter könyvében való viszonyát (Driver: Introduction, 485 l.)